

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3414

Vragen het lid **Mutluer** (PvdA) aan de Minister voor Rechtsbescherming over *borging van de kwaliteit van familierechtelijke onderzoeken* (ingezonden 7 juli 2023).

Antwoord van Minister **Weerwind** (Rechtsbescherming) (ontvangen 23 augustus 2023). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2022–2023, nr. 3305.

Vraag 1

Is het waar dat de directie van het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP) voornemens is te stoppen met het bemiddelen en borgen van kwaliteit van familierechtelijke onderzoeken? Zo ja, was is de stand van zaken van dit voornemen? En zo ja, waarom is het NIFP van plan hiermee te stoppen? Zo nee, wat is er dan niet waar?

Antwoord 1

Het klopt dat het NIFP dit voornemen eind 2022 heeft aangekondigd. Het NIFP, onderdeel van de Dienst Justitiële Inrichtingen, kampt met verzwaring van haar werkzaamheden ten aanzien van het bemiddelen en uitzetten van familierechtelijke onderzoeken voor de rechtspraak. De reden hiervoor is dat deze zaken vaak lange wachttijden en doorlooptijden kennen. Ook de schaarste aan rapporteurs en de verzwaring van de (straf-) zaken levert een grote druk op. Het NIFP ziet de activiteiten ten behoeve van de strafrechtketen, het gevangeniswezen en de forensische zorg als haar primaire taak. De afgelopen maanden is mijn ministerie in overleg getreden met het NIFP over de afbouw van familierechtelijke rapportages en het ontwikkelen van een toekomstbestendige alternatieve werkwijze. De Raad voor de Kinderbescherming, Jeugdzorg Nederland namens de Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de rechtspraak nemen ook aan deze gesprekken deel. Bij die verkenning wordt gekeken of en hoe deze taken elders te beleggen zijn en welke maatregelen nog meer mogelijk zijn om de druk op de familierechtelijke rapportages te verminderen. Verkend wordt ook hoe deze rapportages een plek kunnen krijgen in de nieuwe manier van werken van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Ondertussen kijken we ook hoe de huidige druk op het NIFP op de korte termijn kan worden verminderd. Ik vind het belangrijk dat het recht van ouders en kinderen op contra-expertise, de kwaliteit en de onafhankelijkheid van de rapportages behouden blijft. Het betreft hier immers een onmisbaar onderdeel van de rechtsbescherming, zoals neergelegd in artikel 810a RV.

Vraag 2

Deelt u de mening dat het van belang is dat familierechtelijke onderzoeken op kwaliteit worden getoetst? Zo ja, op welke wijze gebeurt dan nu en wat is de rol van het NIFP daarin op dit moment?

Antwoord 2

De onafhankelijke rapporteur in familierechterlijke zaken is zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van de rapportage. Aanvragen voor een familierechtelijk onderzoek komen binnen bij het NIFP en worden door het NIFP gekoppeld aan een geschikte rapporteur die het onderzoek gaat uitvoeren. Het gaat hier om forensisch gedragsdeskundigen, psychiaters of psychologen die een opleiding tot pro Justitia rapporteur hebben gevolgd. Het NIFP zorgt voor begeleiding, door het geven van feedback op het conceptrapport. De rapporteur houdt de eindverantwoordelijkheid.

Vraag 3

Deelt u de mening dat rapporteurs familierechtelijke onderzoeken toegang moeten hebben tot de bij het NIFP opgebouwde kennis en ervaring met betrekking tot familierechtelijke onderzoeken en rapportages? Zo ja, waarom en hoe verhoudt zich dat tot het genoemde voornemen van de directie van het NIFP? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Het is belangrijk dat rapporteurs begeleiding en ondersteuning krijgen en dat de opgebouwde kennis en ervaring van familierechtelijke onderzoeken geborgd blijven. Bij een toekomstige andere inbedding van taken moet dit dan ook op een verantwoorde manier vormgegeven worden.

Vraag 4

Acht u het mogelijk dat als de rapporteurs familierechtelijke onderzoeken geen kwaliteitsfeedback meer hebben vanuit het NIFP dat dan een groot aantal rapporteurs zal stoppen met de familierechtelijke onderzoeken? Zo ja, deelt u de mening dat dit zeer ongewenst is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

In de lopende gesprekken over hoe de familierechtelijke rapportages in de toekomst een plek kunnen krijgen, wordt de begeleiding en ondersteuning van onafhankelijke rapporteurs als belangrijk aandachtspunt meegenomen. Om die reden worden deze rapporteurs ook bij de gesprekken betrokken. Het aantrekken en behouden van rapporteurs hangt samen met meerdere factoren, zoals de zwaarte en complexiteit van het werk, de klachtgevoeligheid en de krapte op de arbeidsmarkt. Ook daar moeten wij rekening mee houden.

Vraag 5

Kunt u de zorgen van de rapporteurs wegnemen en in overleg met de directie van het NIFP te treden om de mogelijkheid van kwaliteitsborging van familierechtelijke onderzoeken open te houden? Zo ja, op welke termijn gaat u dit doen en kunt u de Kamer van de resultaten van dat overleg op de hoogte stellen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Zoals in het antwoord op vraag 1 aangegeven is mijn ministerie in overleg met het NIFP en betrokken partijen over de toekomst van familierechtelijke onderzoeken en de verschillende alternatieven voor het goed uitvoeren van deze onderzoeken. Daar zitten nog allerlei uitwerkingsvraagstukken bij. Ik zal uw Kamer in de voortgangsbrief jeugd van het voorjaar 2024 informeren over de voortgang.